

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind limitarea numărului de licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în benzile 700 MHz, E900 MHz, 1500 MHz, 2300 MHz, 2600 MHz, 3600 MHz și 26 GHz, în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice mobile/fixe terestre accesibile publicului

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului:

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI)

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite:

Proiectul de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind limitarea numărului de licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în benzile 700 MHz, E900 MHz, 1500 MHz, 2300 MHz, 2600 MHz, 3600 MHz și 26 GHz, în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice mobile/fixe terestre accesibile publicului este elaborat:

În temeiul art. 26 alin. (15) - (17) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, cu modificările ulterioare,

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 987/2020 cu privire la aprobarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025 și a valorilor minime de expunere a blocurilor generice de frecvență pentru alocare prin procedura de selectare competitivă (Programul), cu modificările ulterioare.

Elaborarea și adoptarea hotărârii propuse are drept scop promovarea unei gestionări eficiente a resurselor de spectru radio care să asigure, în special, disponibilitatea unui spectru de frecvențe suficient pentru dezvoltarea continuă a rețelelor și a serviciilor publice de comunicații electronice mobile/fixe terestre de bandă largă, implementarea tehnologiilor și serviciilor de generație nouă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Nu este necesară descrierea compatibilității dat fiind faptul că nu are scopul armonizării.

Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 transpune prevederile Directivelor Parlamentului European și al Consiliului din domeniu: 2002/19; 2002/20; 2002/21; 2002/22; 2002/58; 2002/77; 2009/140.

Benzile de frecvențe prevăzute în proiectul de hotărâre a ANRCETI sunt cele stabilite în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 987/2020 care este conformă Reglementărilor Comisiei Europene (CE), CEPT, ECC/REC, ECC/DEC, ERC/REC, Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe (în continuare – *TNABF*), aprobat prin Hotărârea Comisiei de stat pentru frecvențe radio a Republicii Moldova nr.11/2000 și Regulamentului radiocomunicațiilor al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (RR UIT), parte integrantă a Statutului UIT ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr. 993/1996.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiect se propune limitarea numărului maxim de licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în benzile 700 MHz, E900 MHz, 1500 MHz, 2300 MHz, 2600 MHz, 3600 MHz și 26 GHz ce pot fi eliberate urmare a licitației (Concursului) prevăzut pentru anul 2024.

Spectrul disponibil pentru expunere la concurs este divizat pe blocuri de frecvențe în conformitate cu Programul, care sunt la rândul lor grupate în categorii de blocuri.

Astfel, prin proiectul de hotărâre a ANRCETI, se propune limitarea numărului de licențe după cum urmează:

1. Maxim 3 licențe pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio în subbenzile 703 - 733/758-788 ale benzii 700 MHz, cu lărgimea totală a câte 20 MHz (2x10 MHz, uplink/downlink) fiecare subbandă, în regim de operare Duplex cu diviziune în frecvență (FDD), denumite convențional Categoria A.

Notă: Pentru a asigura posibilitatea alocării echilibrate a frecvențelor date, utile pentru acoperirea cu rețele și servicii de comunicații electronice mobile terestre 5G sau 4G, este prevăzută eliberarea a 3 licențe de 2x10 MHz. Astfel, pentru aceste resurse numărul maxim de licențe (blocuri) din Categoria A, ce poate fi solicitat de către același solicitant este 1.

2. Maxim 3 licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în banda 703 - 733/758 - 788 MHz (700 MHz), în subbanda destinată componentei SDL (Supplimentary Downlink) 743 - 758 MHz cu lărgimea totală a câte 5 MHz (1x5 MHz), denumite convențional Categoria B.

Notă: Numărul maxim de blocuri din Categoria B, ce poate fi solicitat de către același solicitant nu este limitat, avându-se în vedere popularitatea scăzută a acestei subbenzi la nivel global, precum și posibilitatea alegerii pentru titulari a alternativei de a asigura agregarea canalelor din benzile de sub 1 GHz cu cele din benzi pentru capacități (peste 1 GHz) și de a mări astfel capacitatea rețelei 4G sau 5G pe sens de descărcare.

3. O licență pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio în subbanda 885 - 890/930 - 935 MHz (E900 MHz), cu lărgimea totală a subbenzii de 10 MHz (2x5 MHz, uplink/downlink), în regim de operare FDD, denumită convențional Categoria C.

Notă: Este limitată posibilitatea solicitării licenței din Blocul C, dacă, în urma Concursului titularul ar acumula peste 50% din cantitatea totală de spectru cuprinsă de benzile de frecvență E900 MHz și 900 MHz (incluzând spectrul deja deținut în aceste benzi).

Această limitare este necesară, pentru concursul prevăzut pentru anul 2024, reieșind din structura existentă a drepturilor de utilizare a frecvențelor de sub 1 GHz, pentru a permite o repartizare mai echilibrată a frecvențelor din aceste benzi. Benzile sub 1 GHz (800 MHz, 900 MHz și E900 MHz) sunt utilizate de către furnizori pentru asigurarea acoperirii cu rețele mobile, benzile de peste 1 GHz fiind esențial mai costisitoare pentru asigurarea acoperirii depline, în special, în zone cu densitate mică a traficului, astfel ca zonele rurale și drumurile. Banda 800 MHz este utilizată pentru rețele 4G, pe când banda 900 MHz și E900 MHz, în care 1 bloc este încă disponibil, este utilizată de furnizori pentru rețele GSM și 3G.

Structura drepturilor actuale în benzile date este următoarea: Orange Moldova – 53,8% (2x35 MHz); Moldcell - 30,8% (2x20 MHz); Moldtelecom - 7,7% (2x5 MHz), din totalul volumului acestor benzi.

Prin urmare, la propunerea pentru eliberare blocului disponibil, este necesară luarea în considerare a unei repartizări judicioase și de perspectivă a acestuia astfel încât, accesul la spectrul de sub 1 GHz să fie repartizat echitabil întru asigurarea concurenței și a unui maximum de beneficii pentru utilizatori.

4. Maxim 18 licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în banda 1427 - 1517 MHz (1500 MHz), cu lărgimea totală a câte 5 MHz (1x5 MHz) prevăzute pentru componenta SDL, denumite convențional **Categoria D.**

Note:

Numărul maxim de blocuri din Categoria D, ce pot fi solicitate de către același solicitant este limitat la 8 (adică la 40 MHz). Banda dată are particularități optime de propagare și de capacitate și poate fi utilizată de rețele 4G sau 5G pentru componenta de downlink suplimentară. Având în vedere că traficul mobil pe sens de descărcare constituie 90-92% (Sursa: RSPG) din întreg traficul de date,

disponibilitatea capacităților suplimentare pentru descărcare poate căpăta o importanță tot mai mare. Totodată, purtătoarele în banda dată pot fi agregate cu frecvențele în benzi de sub 1 GHz, prin ce să se asigure capacități suplimentare de descărcare față de capacitatea oferită de componenta pentru download a frecvențelor FDD în benzile de sub 1 GHz. Având acestea în vedere, ANRCETI consideră necesar ca până la clarificarea perspectivelor de piață privind utilizarea acestei benzi, dar cel puțin pentru exercițiul prevăzut pentru anul 2024, să se adopte o strategie precaută privind alocarea acestei benzi și evitarea concentrării acesteia.

Utilizarea acestei benzi necesită semnarea unui acord bilateral cu Ucraina, în raport cu sistemele de radionavigație aeronautică aflate în uz în Ucraina. Acest lucru va fi posibil doar după normalizarea situației în Ucraina. În lipsa Acordului, se aplică criteriile de protecție implicite ale radionavigației aeronautice, stabilite în Regulamentul Radiocomunicațiilor UIT.

5. Maxim 5 licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în banda 2300- 2400 MHz (2300 MHz), fiind prevăzute 5 blocuri cu lărgimea totală a câte 20 MHz (1x20 MHz), pentru utilizare în regim TDD (Duplex cu divizare în timp), denumite convențional Categoria E.

6. Maxim 2 licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în subbenzile FDD disponibile în banda 2600 MHz (2540-2570/2660-2690 MHz), reieșind din două blocuri prevăzute: 2x10 MHz și 2x20 MHz, denumite convențional Categoria F.

7. O licență pentru utilizarea frecvențelor radio în intervalul de duplex al benzii 2600 MHz FDD, 1 bloc de 1x40 MHz, care pot fi utilizat pentru un sistem 4G sau 5G în regim TDD sau SDL cu asigurarea unei benzi de protecție față de componenta uplink. Conform Programului e prevăzută posibilitatea alocării unei cantități de 40 MHz din totalul de 50 MHz al intervalului de duplex (cu spații de gardă de 5 MHz față de componentele uplink și downlink ale sistemelor FDD), fiind expusă într-un singur bloc, denumită convențional Categoria G.

8. Maxim 8 licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în banda 3400 - 3800 MHz (3600 MHz): sunt prevăzute 3 blocuri cu lărgimea totală a câte 1x100 MHz (denumite convențional Categoria H) și 5 blocuri de 1x20 MHz, denumite convențional Categoria I. Banda dată este prevăzută pentru regim de operare TDD sau SDL.

Notă: Numărul maxim de blocuri din Categoria H, ce pot fi solicitate de către același solicitant este 1. Limitarea respectivă este necesară în vederea asigurării accesului echilibrat al furnizorilor mobili la resurse din banda 3.5 GHz (3600 MHz), aceasta fiind bandă pionier pentru sisteme 5G.

Această limitare asigură o limită efectivă de maxim 50% din banda 3.5 GHz în posesia unui furnizor.

Este limitată posibilitatea solicitării blocurilor din categoriile H și I, dacă adjudecarea acestora ar duce la acumularea de către același participant a unui volum de spectru în banda 3600 MHz, ce ar depăși 140MHz.

9. Maxim 16 licențe pentru utilizarea frecvențelor radio în banda 24250-27500 MHz (26 GHz), reieșind din numărul de 16 blocuri prevăzute conform Programului a câte 1x200 MHz, denumite convențional Categoria J. Banda dată este prevăzută pentru utilizare în regim de operare TDD.

De asemenea proiectul mai include și următoarele prevederi:

În vederea excluderii coliziunilor, abrogarea, ca fiind expirate hotărârile Consiliului de administrație al ANRCETI nr. 50, 55 și 57 din 17 septembrie 2015, care prevăd limitarea numărului de licențe pentru benzile E900 MHz, 2600 MHz și 3400-3800 MHz.

Licențele vor fi eliberate prin concurs cu aplicarea procedurii de selectare competitivă,

stabilită de ANRCETI, conform caietului de sarcini privind organizarea și desfășurarea concursului emis de ANRCETI în termenele stabilite de ANRCETI în anunțul publicitar al concursului.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea și realizarea proiectului propus nu presupune efectuarea investițiilor suplimentare atât din partea ANRCETI cât și a statului.

Furnizorii care vor obține licențele sus menționate, urmează să efectueze, în principal, investiții prin achitarea taxei de licență, astfel cum este stabilit în Hotărârea Guvernului nr. 987/2020 și, pentru dezvoltarea rețelelor și serviciilor conform planului de dezvoltare elaborat de către furnizori și a condițiilor speciale tip de licențe.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul Hotărârii este elaborat în temeiul și în conformitate cu cerințele legislației naționale și europene și nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Proiectul Hotărârii se încorporează perfect în sistemul actelor normative în vigoare, cu care se află în conexiune, dar necesită modificarea și completarea cadrului normativ existent sau, după caz, elaborarea suplimentară a altor acte normative sau reglementări pentru implementarea acestuia, în special, elaborarea condițiilor speciale de licență pentru utilizarea frecvențelor, elaborarea documentelor de concurs etc.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii a fost expus spre consultare publică pe pagina web oficială a ANRCETI www.anrceti.md/news și la compartimentul ”Transparența decizională” <https://www.anrceti.md/consultare>, de la data de 16.02.2024 până la data de 11.03.2024, precum și a fost transmisă spre avizare autorității interesate: Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED). În rezultatul consultărilor publice au parvenit 2 avize, unul de la MDED fără obiecții și propuneri și un aviz de la VIASAT Inc. Obiecțiile și propunerile incluse în avizul VIASAT Inc. au fost examinate și incluse în tabelul de sinteză cu indicarea argumentelor având în vedere neacceptarea propunerilor.

Director

Sergiu GAIBU